

OBSAH

Úvodem	5
I. ŠTRASBURSKÝ SYSTÉM KONTROLY DODRŽOVÁNÍ LIDSKÝCH PRÁV	7
A. Kontrolní orgány Evropské úmluvy o lidských právech	7
1. Evropská komise pro lidská práva	7
2. Evropský soud pro lidská práva	9
3. Výbor ministrů Rady Evropy	10
B. Zahájení řízení: procesní způsobilost a aktivní legitimace	10
1. Způsobilost k zahájení řízení před Evropskou komisí	11
1.1 Způsobilost státu	11
1.2 Způsobilost jednotlivce	13
1.2.1. Příslušnost ratione personae	13
1.2.2. Příslušnost ratione materiae	14
1.2.3. Příslušnost ratione temporis	15
1.2.4. Příslušnost ratione loci	15
2. Způsobilost k zahájení řízení před Evropským soudem	15
2.1. Způsobilost Komise	16
2.2. Způsobilost státu	16
2.3. Cesta ke způsobilosti jednotlivce (Protokol č. 9)	17
3. Otázka legitimace a zkoumání podmínek pro přijetí stížnosti	17
3.1. Aktivní legitimace jednotlivce	18
3.2. Aktivní legitimace státu?	19
C. Průběh řízení a přijetí rozhodnutí v orgánech Evropské úmluvy	20
1. Řízení (ve věci) před Evropskou komisí	20
1.1. Smířčí řízení	21
1.2. Přijetí zprávy	22
2. Řízení před Evropským soudem	23
2.1. Pravomoc Soudu	23
2.2. Přijetí rozsudku	24
3. Řízení před Výborem ministrů	25
3.1. Rozhodování ve věci porušení Evropské úmluvy	25
3.2. Dohled nad výkonem rozsudků Soudu a svých vlastních rozhodnutí	27
4. Nová struktura kontrolního mechanismu Evropské úmluvy podle návrhu Protokolu č. 11	28
4.1. Důvody a geneze nové úpravy	28
4.2. Nový Evropský soud pro lidská práva a řízení před ním	29
4.3. Přečhod od starého k novému mechanismu (intertemporální ustanovení)	30

II. PRÁVA CHRÁNĚNÁ PODLE EVROPSKÉ ÚMLUVY O LIDSKÝCH PRÁVECH (MATERIÁLNÍ PRÁVO)	33
A. Nedotknutelnost osobnosti (ochrana lidského života a důstojnosti)	34
1. Právo na život	34
2. Ochrana před mučením, nelidským nebo ponižujícím zacházením	36
2.1. Stupně závažnosti špatného zacházení	36
2.2. Nepřímá ochrana cizinců podle článku 3	37
2.3. Ochrana osob zbavených svobody	38
3. Zákaz otroctví, nevolnictví a nucené nebo nedobrovolné práce	39
B. Vláda práva podle Evropské úmluvy o lidských právech	40
1. Úvod	40
2. Právo na svobodu a osobní bezpečnost	40
2.1. Kategorie zbavení svobody	42
2.2. Procesní záruky v případech zbavení svobody	45
3. Právo na nestranné soudní řízení	49
3.1. Právo na soud (čl. 6 odst. 1)	49
3.2. Záruky pro obviněného v trestním řízení	53
3.2.1. Presumpce nevinny	54
3.2.2. Minimální procesní práva obviněného	54
3.3. Jiné aspekty trestního řízení (čl. 7, čl. 2-4 Protokolu č. 7)	56
4. Právo na účinné opravné prostředky	61
C. Ochrana pluralismu a tolerance ve společnosti	62
1. Tolerance různého chování	62
1.1. Právo na soukromí	63
1.2. Právo uzavřít manželství	65
1.3. Právo na rodinný život	66
2. Pluralismus názorů	67
2.1. Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání	67
2.2. Svoboda projevu	68
3. Pluralismus výchovy	71
4. Pluralismus institucí	72
4.1. Politický pluralismus a svobodné volby	72
4.2. Právo pokojného shromažďování	73
4.3. Právo sdružovací	74
4.4. Odborový pluralismus	74
5. Pluralismus vlastnictví	75

III. PŘÍSPĚVEK EVROPSKÉ ÚMLUVY K ROZVOJI MEZINÁRODNÍHO PRÁVA	79
A. Problematika výhrad k Evropské úmluvě o lidských právech	79
1. Úvod	79
2. Výhrady k smluvním instrumentům na ochranu lidských práv	79
3. Úprava výhrad v Evropské úmluvě o lidských právech	81
3.1. Postoj Evropské komise v případě Temeltasch	82
3.2. Postoj Evropského soudu v případech Belilos a Weber	82
4. Závěry	84
B. Zákaz odstoupení od určitých článků a zvláštní povaha těchto závazků	85
1. Odstoupení od závazků podle článku 15	85
2. Vytváří článek 15 hierarchii mezi právy chráněnými Evropskou úmluvou?	86
3. Jde o kogentní pravidla obecného mezinárodního práva?	88
C. Odpovědnost státu podle Evropské úmluvy o lidských právech	91
1. Odpovědnost za porušování lidských práv v obecném mezinárodním právu	91
1.1. Jde o odpovědnost státu erga omnes?	91
1.2. Specifické právní následky mezinárodního zločinu	93
1.3. Jde o odpovědnost státu inter partes?	95
2. Odpovědnost státu podle Evropské úmluvy o lidských právech	96
2.1. Odpovědnost ex contractu založená na primárních normách	97
2.2. Rozšíření přičitatelnosti státu i na jednání jednotlivců	97
2.3. Obsah odpovědnosti podle Evropské úmluvy	98
3. Procesní prostředky realizace odpovědnosti či actio popularis v řízení podle Evropské úmluvy?	100
3.1. Actio popularis pro jednotlivce	100
3.2. Actio popularis pro státy	100
4. Představuje Evropská úmluva „self-contained“ režim?	102
ZÁVĚR	105
Poznámky a odkazy	107
Přílohy	127